

Nyhetsbrev från Smittskydd och vårdhygien

Misluren nr 1, februari 2026

Misluren är ett nyhetsbrev från enheten för Smittskydd och Vårdhygien till medarbetare och samarbetspartners i Region Västmanland och länets kommuner samt övriga intresserade. Misluren ges ut en gång per kvartal via [prenumeration](#) och innehåller ett axplock av det som hänt och det som är på gång. Synpunkter och önskemål om innehåll tas tacksamt emot, mejla smittskydd@regionvastmanland.se. Aktuella nyheter och relevanta dokument, riktlinjer och länkar hittar du på enhetens hemsida - [Smittskydd](#) och [Vårdhygien](#).

Anmälningar till Smittskyddsenheten i Västmanland 2025

Detta nummer av Misluren fokuserar vi i huvudsak på årsstatistiken för smittsamma sjukdomar under 2025. De siffror som presenteras utgörs av nyupptäckta fall av anmälningspliktig sjukdom som rapporterats enligt smittskyddslagen i SmiNet under 2025. Specifika sjukdomar kommenteras under respektive sjukdomsgrupp.

I detta nummer finns också information om:

- Minska antalet PVK-relaterade infektioner
- Dags för årets första PPM-BHK-mätning
- Hemtest - provtagning klamydia/gonorré

- Årshjulet för systematiskt vårdhygienarbete
- Sjukdomar A-Ö

<u>Blodsmittor</u>	2021	2022	2023	2024	2025
<u>Hepatit B</u>	10	20	9	7	7
<u>Hepatit C</u>	32	31	36	33	32
<u>Hepatit D</u>	0	0	0	1	0

Hepatit C

Lågröskelmottagningen som öppnade december 2022 har inneburit att det upptäcks fler fall av hepatit C som sannolikt inte skulle hittats annars. Detta innebär att fler personer kan få effektiv behandling. Samtliga fall som upptäcks remitteras till infektionsmottagningen för uppföljning och om möjligt behandling. Merparten av fallen har smittats i Sverige.

<u>Infektion inom barnvaccinationsprogrammet</u>	2021	2022	2023	2024	2025
<u>Kikhosta</u>	0	0	0	44	7
<u>Mässling</u>	0	0	0	1	2
<u>Påssjuka</u>	0	0	0	0	0
<u>Rotavirus</u>	0	8	24	30	22

Kikhosta

Efter ett toppår 2024 har fallen av kikhosta minskat kraftigt. Vaccination av gravida och vaccination inom ramen för barnvaccinationsprogrammet är en viktig åtgärd för att skydda små barn som löper störst risk att bli allvarligt sjuka. Kikhostevaccin erbjuds kostnadsfritt till gravida i Region Västmanland sedan 2023.

Mässling

Under 2025 rapporterades två fall av mässling. Index var ett ovaccinerat barn i förskoleåldern som hade rest med familjen i ett afrikanskt land. Fall nummer två var ett sekundärfall inom samma familj, även det ett ovaccinerat barn.

Mässling är vanligt i många länder utanför Norden och har under det senare året spridit sig i flera länder där svenskar turistar eller besöker släktingar. Inför en utlandsresa är det viktigt att ovaccinerade eller ofullständigt vaccinerade ser över och kompletterar sitt vaccinationsskydd.

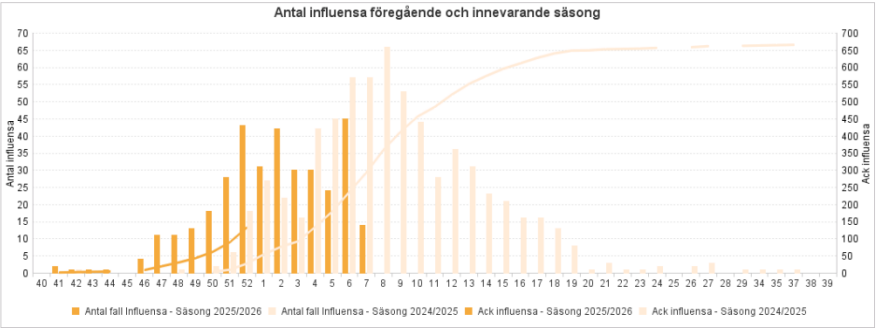
<u>Invasiva infektioner</u>	2021	2022	2023	2024	2025
<u>GAS, betahemolyserande grupp-A-streptokocker, invasiv infektion</u>	4	12	36	33	15
<u>Haemophilus influenzae, invasiv infektion</u>	1	6	4	8	6
<u>Meningokockinfektion, invasiv infektion</u>	0	0	0	0	1
<u>Pneumokockinfektion, invasiv infektion</u>	16	27	42	49	34

Invasiva grupp A-streptokocker

Under 2025 rapporterades betydligt färre fall än 2024. Efter minskad immunitet i samband med pandemin och ett ökat antal anmälningar har antalet fall normaliserats till en lägre nivå.

<u>Luftvägsinfektioner</u>	2021	2022	2023	2024	2025
<u>Covid-19</u>	23880	42831	2105	707	368
<u>Influensa A</u>	543	433	692	297	645
<u>Influensa B</u>	5	29	171	26	136
<u>Legionellainfektion</u>	2	2	5	5	1

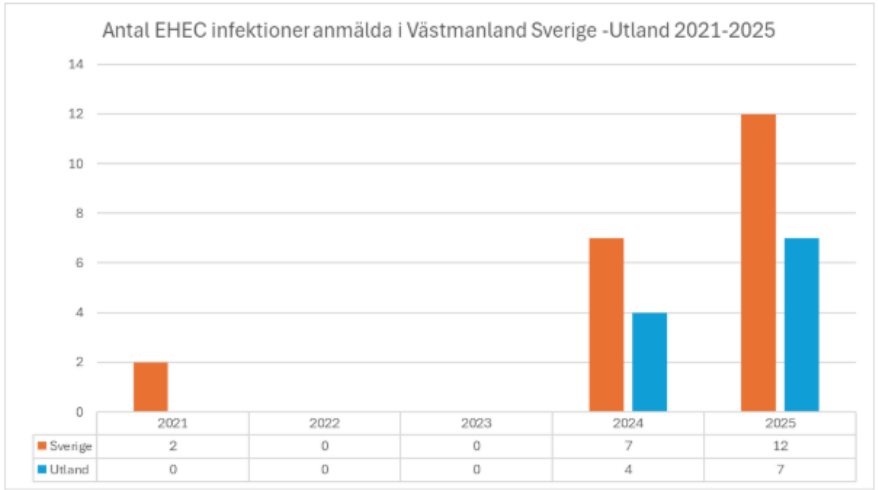
<u>Legionellainfektion</u>	2	2	3	3	1
<u>Papegojsjuka</u>	0	0	0	0	0
<u>Tuberkulos</u>	13	5	11	9	16

Influensasäsongen 2024/2025

Influensasäsongen 2024/2025 inföll i tiden mer som en influensasäsong (som den gjorde före pandemin) med start sent i december och toppen i slutet av februari/början av mars. Influensa A (H1N1) pdm09 dominerade.

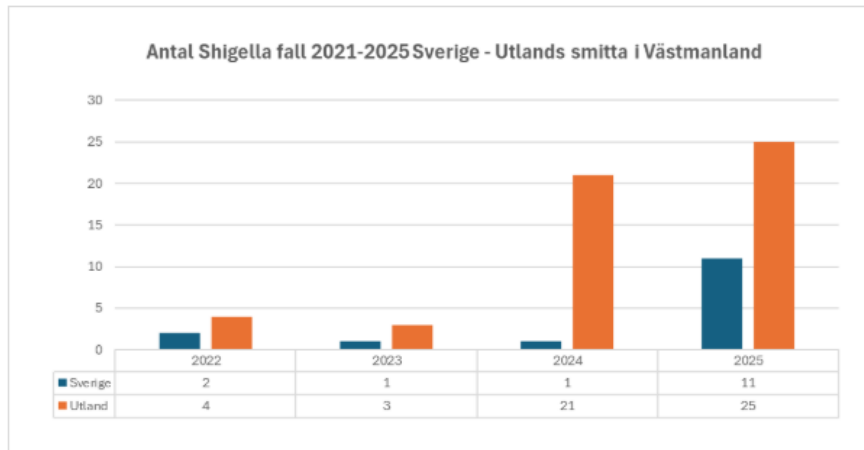
<u>Mag- och tarminfektioner</u>	2021	2022	2023	2024	2025
<u>Brucellos</u>	1	3	0	0	0
<u>Campylobacterinfektion</u>	97	126	128	130	145
<u>Cryptosporidiuminfektion</u>	5	6	5	10	2
<u>Echinokockinfektion</u>	2	1	0	0	1
<u>EHEC, enterohemorragisk E.coli</u>	2	0	0	11	19
<u>Entamöba histolytica</u>	0	0	0	0	1
<u>Giardiainfektion</u>	7	6	8	5	6
<u>Hepatit A</u>	1	2	2	1	1
<u>Listeriainfektion</u>	6	4	4	3	2
<u>Salmonellainfektion</u>	23	38	36	30	32
<u>Shigellainfektion</u>	0	6	4	22	36
<u>Tyfoidfieber</u>	1	1	0	0	1
<u>Vibrioinfektion exkl. kolera</u>	1	0	1	2	4
<u>Yersiniainfektion</u>	11	7	6	7	3

EHEC

En infektion som kan överföras från djur till människa. Infektionen kan ge upphov till blodiga diarréer. EHEC kan orsaka allvarliga komplikationer i form av HUS (hemolytiskt uremiskt syndrom). Nitton fall anmäldes i Västmanland 2025 och av dessa var sju smittade utomlands. Flest personer smittas alltså i Sverige. Eftersom infektionsdosen är låg, 10–100 bakterier, förekommer ibland även person till

personsmitta, framför allt inom familjen och mellan barn.

Shigella

Flest antal smittade av shigella sker i samband med utlandsvistelse. Andelen inhemska fall av shigella har ökat.

Vibrio

Vibriobakterier kan orsaka baddärsfeber, öroninfektion samt mag- tarminfektioner. Bakterierna förekommer i bräckt och salt vatten. Höga vattentemperaturer gynnar tillväxt av vibriobakterier vilket ökar risken att insjukna i samband med bad.

Multiresistenta bakterier

	2021	2022	2023	2024	2025
ESBLcarba-producerande Enterobacteriaceae	2	5	3	15	16
ESBL-producerande Enterobacteriaceae	189	261	251	389	380
MRSA, meticillinresistenta gula stafylokocker	88	84	116	86	123
PNSP, pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin G	2	2	3	3	0
VRE, vancomycinresistenta enterokocker	1	3	0	3	9

Multiresistenta bakterier

Utmaningen med resistenta bakterier inom vården kvarstår. Den ökning som ses förklaras av att förekomsten är vanligare men att det ibland sker ökad provtagning i samband med smittspårning. Det är viktigt att arbeta rätt och att i vård- och omsorg alltid tillämpa basala hygienrutiner för att inte sprida smitta.

Sexuellt överförda infektioner

	2021	2022	2023	2024	2025
Gonorré	30	24	41	57	56
Hivinfektion	5	6	13	8	6
Klamydiainfektion	777	836	762	659	502
Syfilis	5	4	7	4	3

Övriga infektioner

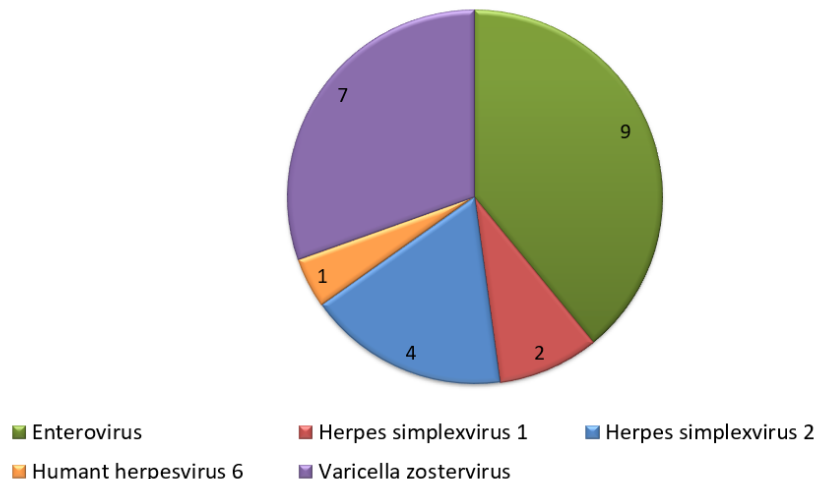
	2021	2022	2023	2024	2025
Atypiska mykobakterier	5	8	5	6	8
Denguefeber	1	2	2	2	0
Harpest	13	4	12	4	10
Malaria	1	4	3	1	5
Mpox	0	1	0	0	0
Sorkfeber	2	0	0	1	1

TBE-infektion	28	28	33	20	27
Viral meningoencefalit (exkl. TBE)	15	10	19	12	23
Övrig sjukdom	1	0	0	1	0

TBE

Västmanland har fortsatt många fall. Det är dags att se över vaccinationen inför säsongen 2026.

Viral meningoencefalit (exklusive TBE) 2025

Viral meningoencefalit (exklusive TBE)

Vi hade under 2025 23 anmälda fall av viral meningoencefalit (exklusive TBE) fördelat enligt ovan. Ett ökat antal fall speglar sannolikt att diagnostiken har förbättrats och att vården uppfattar att det är angeläget att ställa diagnos.

Minska antalet PVK-relaterade infektioner

PVK-projektet syftar till att stärka en säker PVK-hantering i hela regionen. PVK-projektet vänder sig till alla enheter som använder PVK. På er enhet genomför ni självständigt egenkontroller och använder information- och utbildningsmaterial.

Vill din enhet delta i PVK-projektet? Gå in på [PVK-trygg och säker hantering av perifer venkatetrar - Region Västmanland](#) och läs mer.

Utöver stödmaterial som används lokalt på enheten erbjuds också [föreläsningar](#) och en [produktvisning av PVK-material](#) under våren och hösten.

Dags för årets första PPM-BHK-mätning

Vecka 11 och 12 är det dags för årets första punktprevalensmätning av basala hygienrutiner och klädregler. Inrapportering av resultat görs senast två veckor efter mätningen, alltså vecka 14.

Använd gärna resultatet som draghjälp i din enhets framtida förbättringsarbete med till exempel [PVK-trygg och säker hantering av perifer venkatetrar - Region Västmanland](#) eller [Förebygg KAD-relaterad urinvägsinfektion - Region Västmanland](#).

[Punktprevalensmätning basala hygienrutiner och klädregler \(PPM BHK\) - Region Västmanland \(regionvastmanland.se\)](#)

Hemtest - provtagning klamydia/gonorré

Under 2026 kommer det bli möjligt att beställa provtagningskit även för provtagning i svalg och rektalt. Studie pågår nu för att säkerställa provtagningsrutin.

Årshjulet för systematiskt vårdhygienarbete

I det vårdhygieniska årshjulet finns verktyg för att arbeta med vårdhygieniska frågor och genom att följa årshjulet varje månad säkerställer du att arbetet sker systematiskt och att inget område missas. Årshjulet vänder sig till vård och omsorg, oavsett utförare. Under våren finns, bland annat, information om förråd, VEK - vårdhygienisk egenkontroll, PPM BHK, tvätt avfall oh desinfektion, VRI - vårdrelaterad infektion, handhygien oh skyddshandskar.

[Årshjul för systematiskt vårdhygienarbete - Region Västmanland](#)

Sjukdomar A-Ö

Information om smittsamma sjukdomar, hur du anmäler och hur du smittspårar finner du under respektive diagnos på

[Sjukdomar A-Ö - Region Västmanland](#).

Smittskydd och Vårdhygien Region Västmanland

Smittskyddsläkare

Daniel Heimer

021-17 56 18

Biträdande smittskyddsläkare/hygienläkare

Elisabeth Freyhult

021-481 87 74

Enhetschef

Isabel Sadzak

021-17 44 72

Hygiensjuksköterska Slutenvård

Lina Olsson

021-17 30 24

Martina Ågren

021-17 41 98

Hygiensjuksköterska Primärvård, Kommunal vård och omsorg

Anna Arnell Chadda

021-17 44 49

Novalie Mörk

021-17 45 32

Moa Johansson

021-17 51 23

Smittskyddssjuksköterska

Lena Sars

021-17 51 24

Maria Kling Kullback

021-17 37 33

Åsa Larsson

021-17 51 25

Administratör

Ulrika Toresson Silfvernagel

021-17 51 20

Region Västmanland | regionvastmanland.se |